

Din Pension

NYHETSREVISOR FRÅN PP PENSION, No 2 2008

Icekäljarna
ska ha det bästa
SIDAN 2

Lär dig tänka
långsiktigt
SIDAN 3

Avgifternas
tulipanaros
SIDAN 4

FREDRIK KÖR SNABBT MEN SPARAR SÄKERT

Fredrik Kvernplassen är sedan några månader ny pensionssparare hos PP Pension. Sparande är inte hans starkaste sida, det medger han villigt. Men på senare tid har han insett att även han kommer att bli gammal.

Fredrik Kvernplassen arbetar som webbsamordnare hos Internetsäljarna. I arbetsuppgifterna ingår att se till att reklamkampanjerna på fler än 50 svenska tidningssajter fungerar som de ska. Han har arbetat med liknande uppgifter tidigare, men också varit egen företagare.

– Jag har flängt runt och arbetat med många olika saker, men nu känns det bra med tryggheten i en fast lön. Jag kan se mig själv inom den här branschen om tio år, men då kanske i en annan roll med ännu mer ansvar.

När det gäller sparande är Fredrik snabb med att erkänna att det inte är hans starka sida.

– Det är egentligen illa, jag sparar inte alls i den utsträckning jag borde. Men det är väl dags att börja tänka på allt det där nu när man har passerat trettio.

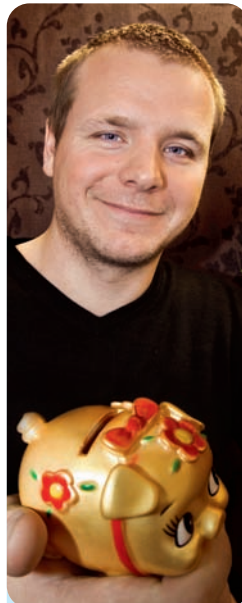
”Jag har aldrig funderat på att jag ska bli så gammal”

Det är inte okunskap som hållit Fredrik borta från sparandet, utan helt enkelt en brist på engagemang.

– Ska jag vara ärlig har jag aldrig funderat på att jag faktiskt ska bli så gammal. Det där löser sig väl allt eftersom har jag resonerat, men den senaste tiden har jag börjat tänka framåt på ett annat sätt.

Och om Fredrik har saknat intresse för sparande generellt, har det gällt i synnerhet för pensionssparande. Han har tyckt att det är något som hört framtiden till, något han kan ta tag i senare.

– Det blir ju så. Det känns som om jag har fullt sjå med att ta hand om allt i den tid jag lever i nu.

- ▶ Fredrik Kvernplassen, 32.
- ▶ Arbetar som webbsamordnare på Internetsäljarna.
- ▶ Sambo.
- ▶ Bostadsrätt i Solna.
- ▶ Intresse: ”Allt på två hjul. Eller i och för sig saker på fyra hjul också, bara det går snabbt.”

Foto SAGA BERLIN

Mycket av det som Fredrik har att ta hand om handlar om hans stora, och även penga-
slukande intresse: motorcyklar. För närvarande äger han två stycken, och han ger sig ut på crossbanan så ofta han kan. Han beskriver sig själv som motionstävlarare.

– Det är faktiskt också ett av skälen till att jag tidigare inte varit särskilt duktig på att spara, pengarna har gått till hojarna i stället. Det har väl kostat en liten förmögenhet, men har också gett väldigt mycket tillbaka.

”Jag åkte på några smällar, nu tänker jag mig för lite mer”

Men bättre sent än aldrig. Nu är pensionssparandet igång. Fredrik fick träffa en rådgivare från PP Pension för att diskutera hur han ville lägga upp sitt pensionssparande. Han valde en fondförsäkring, bestående till största delen av index- och räntefonder. Kanske inte ett typiskt val för någon som har fart som sitt största intresse. Men det finns en förklaring. Som så många andra förlorade Fredrik mycket pengar i början av 2000-talet.

– Jag var väldigt aktiv på börserna förut, och kunde slänga mig in i aktieaffärer. Och när det vände spelade det ju ingen roll om företagen hade någon substans eller inte, allt gick ner ändå. Jag åkte på några smällar under den tiden, och nu tänker jag mig för lite mer.

Men det nystartade sparandet har gett mer smak, och börserna lockar honom igen, åtminstone lite grann.

– När det vänder hoppar jag på tåget. Om än försiktigt, poängterar Fredrik. ◀

DU SOM INTE VÄLJER SJÄLV

Nu kan man konstatera faktum: De allra flesta vanliga människor varken vill eller kan göra aktiva pensionsval. Då är det bara att gilla läget och skapa bästa tänkbara förstahandsalternativ. Det är just vad PP Pension har gjort för sina tjänstepensionssparare. Men förstahandsalternativet är bara en del av PP Pensions fondtorg.

Möjligheten att välja bolag och fonder i olika pensionssammanshang började bli verkligt för omkring 20 år sedan. För åtta år sedan lanserades PPM, som gav alla svenskar en chans att själva råda över en del av sina pensionspengar.

Man kan inte säga att det blev någon succé. Fondförvaltare och annat branschfolk hoppades på att svensken skulle förvandlas till aktiv placerare, men så blev det inte. Nu är det bara att se till verkligheten: De flesta varken kan eller vill välja själva hur deras pensionspengar ska förvaltas.

Det har PP Pension tagit fasta på, och skapat ett förstahandsalternativ för tjänstepensionsvalet som är bästa tänkbara. Spararna slipper välja, men kan ändå räkna med hög avkastning. PP Pension är först med det här sättet att tänka, och en hel rad experter följer nu händelseutvecklingen med stort intresse.

Du som inte vill göra något val för din tjänstepension (ITP1) ham-

nar automatiskt i förstahandsalternativet. Då placeras hälften av de pengar som arbetsgivaren betalar in för din framtida tjänstepension i en traditionell pensionsförsäkring, som har en viss garanterad ränta. Andra hälften placeras i en sparfond som i sin tur består av en blandning av svenska och internationella fonder. Blandningen är väl genomtänkt och utgår från att den som inte väljer ska få bästa kvalitet.

VARFÖR ÄR DET SÅ SVÅRT ATT VÄLJA FONDER SJÄLV? SVAREN ÄR MÅNGA. HÄR ÄR NÅGRA:

- ▶ Du har ett jobb på dagarna och hinner inte.
- ▶ Du saknar kunskap om vilka aktiemarknader som är på väg upp och ner.
- ▶ Du kanske kan läsa dig till att vissa förvaltare är väldigt duktiga. Men i vilka situationer är just den förvaltaren som bäst? När börserna går upp eller ner? Det vet inte du – för du känner dem inte.

Fondtorg för de aktiva

Det finns ändå en hel del människor som faktiskt vill vara aktiva och själva bestämma i vilka fonder deras framtida pension ska placeras. För dig som tillhör dem – du kanske har specialkunskaper genom ditt jobb –

Det är bara fonder med hög kvalitet som får vara på Fondtorget

har PP Pension satt samman ett fondtorg. På torget hittar du fonder, men inte vilka som helst. Alla är noga utvalda och uppfyller vissa kvalitetskrav. Du kan välja mellan svenska och nordiska aktiefonder, globala aktiefonder, räntefonder och några "kryddfonder". Men du väljer alltså bara mellan fonder av hög kvalitet, andra får inte vara med i fondtorget. Utbudet ses hela tiden över och de fonder som inte anses hålla måttet ersätts av andra.

Så mycket som möjligt på aktier

Med kryddfonder menas att fonderna är lite smalare och att de placeras på ett "för tillfället passande sätt". Det kan handla om olika placeringsinriktningar som hedgefonder, nya teman som miljö eller nya marknader som Kina. På sådana marknader kan det svänga snabbare än vanligt och man måste veta vad man placerar i. Annars kan man bli besviken. Kryddfonderna innebär en viss chanstagning, vilket är anledningen till att man bara ska ha en mindre del sådana fonder i sin portfölj. Men även kryddfonderna är alltså utplockade och kontrollerade.

Den bärande tanken hos PP Pension är att alla som sparar till sin tjänstepension bör satsa så mycket som möjligt på aktier. Det är också det som skiljer PP Pensions förstahandsalternativ från andra bolags så kallade icke-vals-fonder: PP Pensions alternativ innehåller mer aktier. Varför?

FONDEXPERTEN ULF KÄLLUM PÅ WASSUM FÖRKLARAR:

– Din arbetsgivare betalar pensionspremier åt dig två gånger: Dels till staten – de pengarna ska bli din statliga inkomstpension

SKA HA DET BÄSTA

och din premiepension. Dels till ett tjänstepensionsbolag, till exempel PP Pension. De pengarna ska bli din tjänstepension.

Staten är försiktig

Låt oss säga att du tjänar 100 kr. Då kommer din arbetsgivare att betala 16 kr till inkomstpensionen, 2,50 kr till PPM och (i vanliga lönelägen) 4,50 kr till din tjänstepension.

– Den stora posten är alltså 16 kronor, och hur den summan placeras är givet: Tillväxten på de pengarna kommer att följa Sveriges tillväxt och växa på ett sätt som liknar en ränteplacering. I bästa fall är pengarna inflations-skyddade, men mycket mer avkastning än så kan du inte räkna med, säger Ulf Källum.

De övriga 7 kronorna (2,50 + 4,50) kan du däremot bestämma över själv. Och eftersom 16 kronor redan finns i sparande med låg risk, är det klokt att satsa på aktier för allt ditt övriga sparande – du är ju så att säga redan försiktig i och med den statliga inkomstpensionen. Historiskt sett har aktier gett en högre avkastning än ränta med omkring 3 procentenheter per år. Det är den extra växtkraften som kan ge dig mer i pension.

Visst går börsen ner ibland. Det har den till exempel gjort nu i ett och ett halvt år. Men du ska ju inte ha pengarna nu – utan om 20 eller kanske 40 år och du ska ha ut dem i portioner. Därför kan du betrakta

en börsnedgång som rea på aktier där du köper billigt. Eftersom du betalar in löpande sprids riskerna även över tiden.

PP Pension håller koll

Men det är inte bara upp- och nergång på börsen det handlar om.

Tre procentenheter som ger extra växtkraft åt din pension

Även förvaltaren är jätteviktig. Som privatperson är det svårt att veta vilka förvaltare som är bra, och hålla reda på om de byter jobb eller inte. Men PP Pension kan bevaka förvaltarna. De lär sig hur de arbetar, i vilket "börsväder" de jobbar bäst, och vart de tar vägen när de byter jobb. Urvalet av fonder på fondtorget görs med hänsyn till detta.

Tanken bakom PP Pensions förstahandsalternativ är att det ska vara enkelt att förstå och ha. Det ska ge en bra växtkraft över tiden och vara så väl spritt som möjligt. Både geografiskt och mellan olika förvaltare.

Ett annat viktigt urvalskriterium är förstås avgifterna. Läs mer om det i artikeln på sista sidan. ◀

FAKTA

PP Pensions förstahandsalternativ:

- ▶ Hälften av dina sparpengar placeras i en traditionell pensionsförsäkring med en viss garanterad ränta.
- ▶ Övriga 50 procent placeras i en fond speciellt avsedd för långsiktigt pensionssparande och som förvaltas av noga utvalda förvaltare inom olika aktiemarknader. Det är i många fall samma förvaltare som också sköter förvaltningen även av den traditionella pensionsförsäkringens pengar inom olika marknader.

5 SÄTT ATT TÄNKA LÅNGSIKTIGT

1) SE TILL HELA PENSIONS KAPITALET

Av dina sammanlagda pensionspremier går den allra största delen till den allmänna pensionen, exklusive premiepensionen. Men det är en pension du inte själv kan påverka hur den placeras – nämligen till största delen i ränteplaceringar, vilket inte alla tänker på. Då kan det vara klokt att placera resten (tjänstepension och premiepension) i aktiefonder för att få en bra fördelning. ▶

► Forts Lär dig tänka långsiktigt

2) TÄNK PÅ ATT DET HANDLAR OM LIVSLÅNGT SPARANDE

Du som är ung behöver inte vara så rädd att välja "fel" fond till din pension, eftersom du har gott om tid att kompensera eventuella förluster.

Och du som närmar dig 65 har i de flesta fall många år som pensionär framför dig. Flytta därför inte hela ditt pensionskapital till räntesparande på pensionsdagen.

3) FÖRSTÅ DEN "OMVÄNDA RISKEN"

Den största risken för din pension är inte att Ericsson-aktien skulle stört dyka under en period, utan att ditt pensionskapital inte räcker till på ålderns höst. Enstaka börsnedgångar har inte speciellt stor betydelse i ett långt perspektiv. Det är den långsiktiga utvecklingen som är viktigast.

4) SAMMA FOND – MEN OLIKA AVGIFT

När du ska välja fond är det ju bara en faktor som är känd på förhand – avgiften. Och räknat på flera års sikt kommer avgifterna att påverka ditt pensionskapital rejält.

En fonds avgift är inte huggen i sten. Samma fond kan i själva verket ha olika avgifter beroende på i vilket sammanhang du har valt den. En fond som du väljer till din tjänstepension eller premiepension har inte sällan lägre avgift än exakt samma fond om du har valt att spara i den direkt. Det beror på att pensionsinstitutet kan pruta ner avgifterna rejält, eftersom de representerar många sparare.

5) TÄNK BRETT

Ett av de vanligaste sparråden lyder: Sprid riskerna. Det kan du göra på olika sätt. Om du vill spara i aktiefonder sprider du risken genom att välja en aktiefond som placerar "brett".

Välj därför hellre en globalfond än en Sverigefond, eftersom riskerna då sprids på fler marknader (= länder). På samma sätt är exempelvis Europafonder bättre som riskspridare än fonder som placerar i enskilda länder.

Ett annat sätt att sprida risken är att välja fonder som placerar i flera branscher, inte bara i en enda. ◀

AVGIFTERNAS TULIPANAROS

Avgifter brukar vara en het fråga när man väljer fonder. Eller inte – många sparare tycker att det är en faktor för mycket att ta hänsyn till, och bryr sig inte. Men det finns faktiskt ett enkelt sätt att se på saken.

DEBATTEN OM AVGIFTERNAS BETYDELSE NÄR MAN SKA VÄLJA FONDER DYKER UPP DÅ OCH DÅ. DET BRUKAR FINNAS TVÅ LÄGER:

1) De som hävdar att man inte ska bry sig om avgiften när man väljer fond, eftersom avgiften ändå alltid är avräknad när avkastningen redovisas.
2) De som säger att man alltid ska välja fonden med lägst avgift, eftersom avgiften är det enda man känner till i förväg – hur lyckosam själva placeringen blir vet man ju ingenting om.

Om båda skulle ha rätt har du ju inte fått någon hjälp. Men båda har inte rätt – de har fel.

HÄR ÄR ARGUMENTET SOM TALAR EMOT DET FÖRSTA RESONEMANGET:

► Visst är avgiften borträknad när du får veta "hur det har gått". Men tänk så här: Förvaltaren har varit skicklig och skapat en hög avkastning. Tyvärr har bolaget bestämt att avgiften ska vara hög och drar den från avkastningen. Vad blir det kvar åt dig? I bästa fall

bidde det bara en tumme. Du kunde ha fått mer själv om avgiften hade varit lägre. Men i stället får du avstå pensionspengar åt fondbolaget.

OCH HÄR ÄR ARGUMENTET SOM TALAR EMOT DET ANDRA RESONEMANGET:

► Visst är låg avgift jätteviktig, men om förvaltaren är dålig, får du heller ingen avkastning. Vad är det då för vits med låg avgift? Det du söker är helt enkelt en tulipanaros – du vill ha både låg avgift och bra förvaltning.

Det är det som är så svårt att hitta på egen hand. Men PP Pensions tjänstemän kan göra den tulipanrosen.

Dels genom att hålla reda på vilka förvaltare som är skickliga och i vilka situationer de jobbar bäst, dels genom att hålla reda på fondbolagens priser. Och en sak till: Genom sin styrka och inblick på marknaden, kan PP Pension förhandla sig till rabatter på avgifterna. Som sparare får du dem till ett slags "inköpspris". ◀

Vill du veta mer om våra fonder?

Gå in på
www.pppension.se
eller ring
020-29 90 50